

Поради логопеда

ЗДО 38
"Оберіг"

Пальчикові вправи

ДОБРИЙ ДЕНЬ

— Добрий день, добрий день, —
Пальчики сказали, —
Ми сьогодні всіх дітей
Зранку привітали.

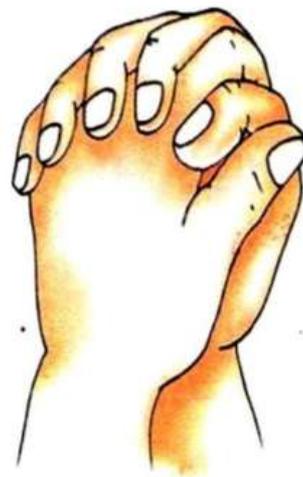
Пальці обох рук назустріч «кланяються», потім ритмічно на кожний склад з'єднуються з одноіменними пальцями рук.

ЗАМОК

Ой, який складний замок!
Треба відімкнути:
Похитали, потрусили,
Ще й постукали — й відкрили.

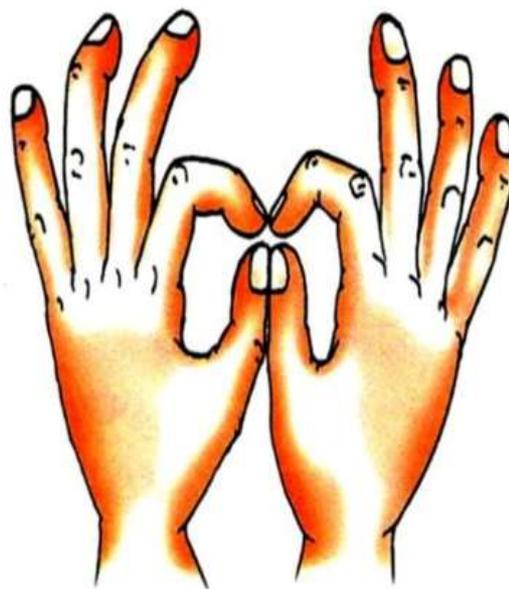
Пальці переплетені в замку. Похитувати долонями в різні боки, потім трусити руками, стукати зап'ястями, розчепити долоні і показати.

ОКУЛЯРИ

Окуляри для бабусі
Швидко я дістала,
Щоби бачила бабуся
Й казочки читала.

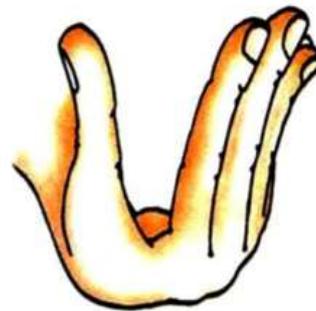
Першим і другим пальцями зробити коло та піднести до очей.

КВІТИ

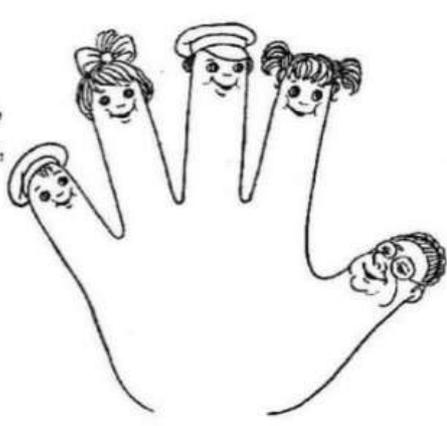
Зранку всі чудові квіти
Весело розкрились
І до сонця потягнулись,
І росою вмились.

*Тильний бік долоні лежить на столі,
пальці зібрані в жменю, потім долоня
розкривається, пальці розходяться.*

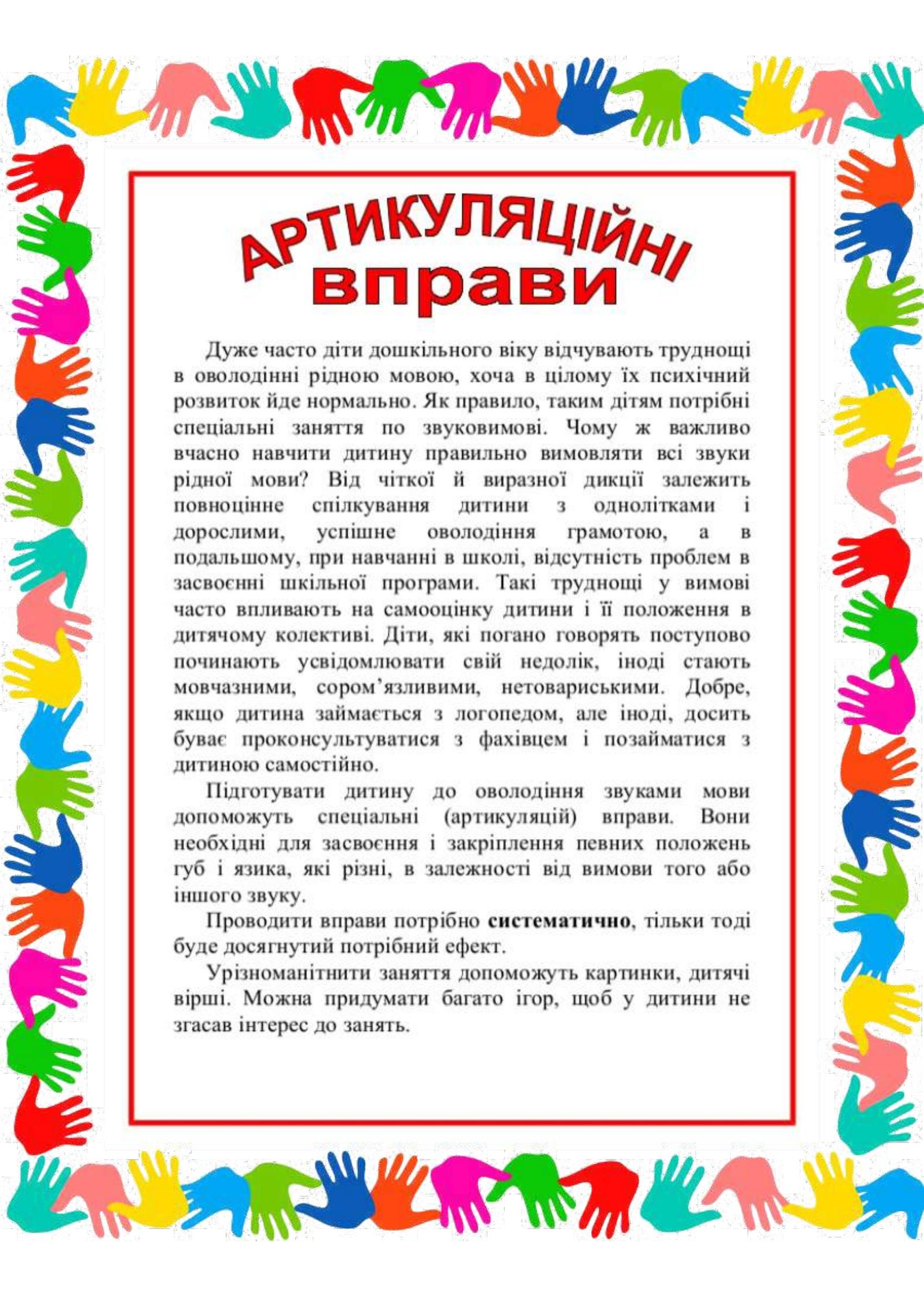

Перший пальчик - наш
дідусь,
Другий пальчик - то бабуся,
Третій пальчик - наш татусь,
А четвертий - то матуся,
А мізинчик - наш малюк,
Він сховався тут.

(Показуємо на пальчик та
кажемо: „перший
пальчик...”, і продовжуємо
гру, загинаючи кожен
пальчик)

АРТИКУЛЯЦІЙНІ вправи

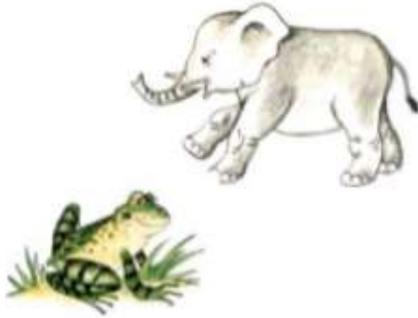
Дуже часто діти дошкільного віку відчувають труднощі в оволодінні рідною мовою, хоча в цілому їх психічний розвиток йде нормально. Як правило, таким дітям потрібні спеціальні заняття по звуковимові. Чому ж важливо вчасно навчити дитину правильно вимовляти всі звуки рідної мови? Від чіткої й виразної дикції залежить повноцінне спілкування дитини з однолітками і дорослими, успішне оволодіння грамотою, а в подальшому, при навчанні в школі, відсутність проблем в засвоєнні шкільної програми. Такі труднощі у вимові часто впливають на самооцінку дитини і її положення в дитячому колективі. Діти, які погано говорять поступово починають усвідомлювати свій недолік, іноді стають мовчазними, сором'язливими, нетовариськими. Добре, якщо дитина займається з логопедом, але іноді, досить буває проконсультуватися з фахівцем і позайматися з дитиною самостійно.

Підготувати дитину до оволодіння звуками мови допоможуть спеціальні (артикуляцій) вправи. Вони необхідні для засвоєння і закріплення певних положень губ і язика, які різні, в залежності від вимови того або іншого звуку.

Проводити вправи потрібно **систематично**, тільки тоді буде досягнутий потрібний ефект.

Урізноманітнити заняття допоможуть картинки, дитячі вірші. Можна придумати багато ігор, щоб у дитини не згасав інтерес до занять.

«Жабка» - «Хоботок»

Розтягнути губи в посмішці і показати, який широкий рот у жабки. Потім витягнути губи вперед, трубочкою - вийде хоботок, як у слоненяти.

«Парканчик»

Розкрити губи і показати зімкнуті зуби. Ось такий парканчик!

«Лопатка» - «Голочка»

Відкрити рот і покласти широкий розслаблений язик на нижню губу. Потім зробити язик вузьким, показати гостру голочку.

«Гойдалка»

Відкрити рот і гострим кінчиком язика потягнутися спочатку до носа, а потім до підборіддя, потім знову до носа, а потім знову до підборіддя. Так гойдаються гойдалки.

«Годинник»

Відкрити рот, губи розтягнути в посмішці і кінчиком вузького язика поперемінно тягнутися в різні куточки рота, зображуючи маятник годинника.

«Гірка»

Відкрити рот, заховати кінчик язика за нижні зуби, а спинку язика підняти вгору. Показати круту гірку.

«Чашечка»

Відкрити широко рот, висунути язик. Кінчик і бічні краї язика підняти: вийде чашечка.

«Смачне варення»

Рот відкрити. Язиком облизати верхню губку. Виконуючи рух зверху-вниз.

«Коник»

Відкрити рот, підняти язик до піднебіння і клацнути ним. Показати, як цокає конячка.

«Грибочок»

Відкрити рот. Притиснути (присмоктати) широкий язик до піднебіння. Спинка язика - це капелюшок гриба, а під'язикова зв'язка - ніжка.

«Барабан»

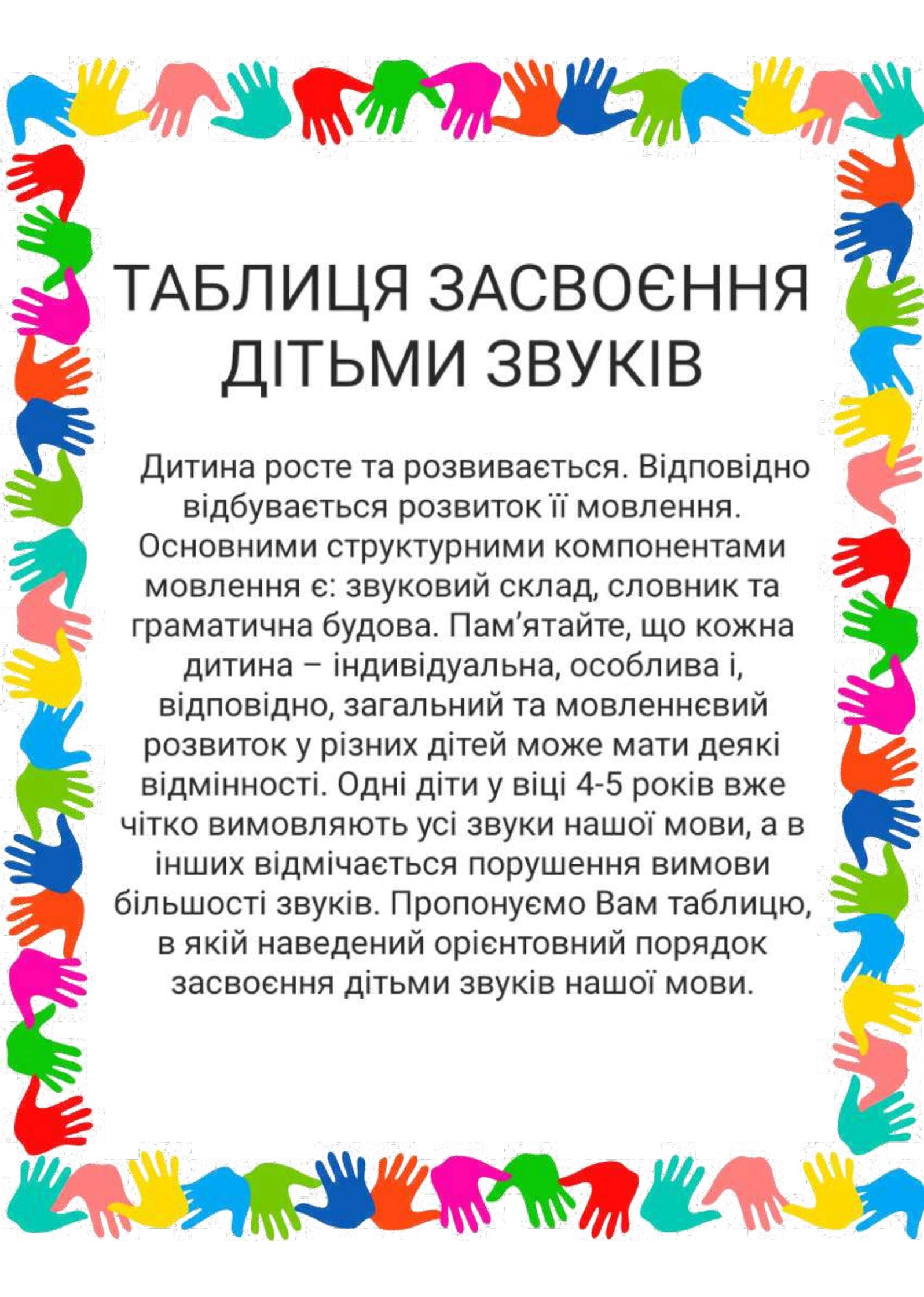
Відкрити рот. Підняти язик до альвеол («бугорки» за верхніми зубами). Утримуючи таке положення, вимовляти: «Д-д-д-д».

«Чистимо зубки»

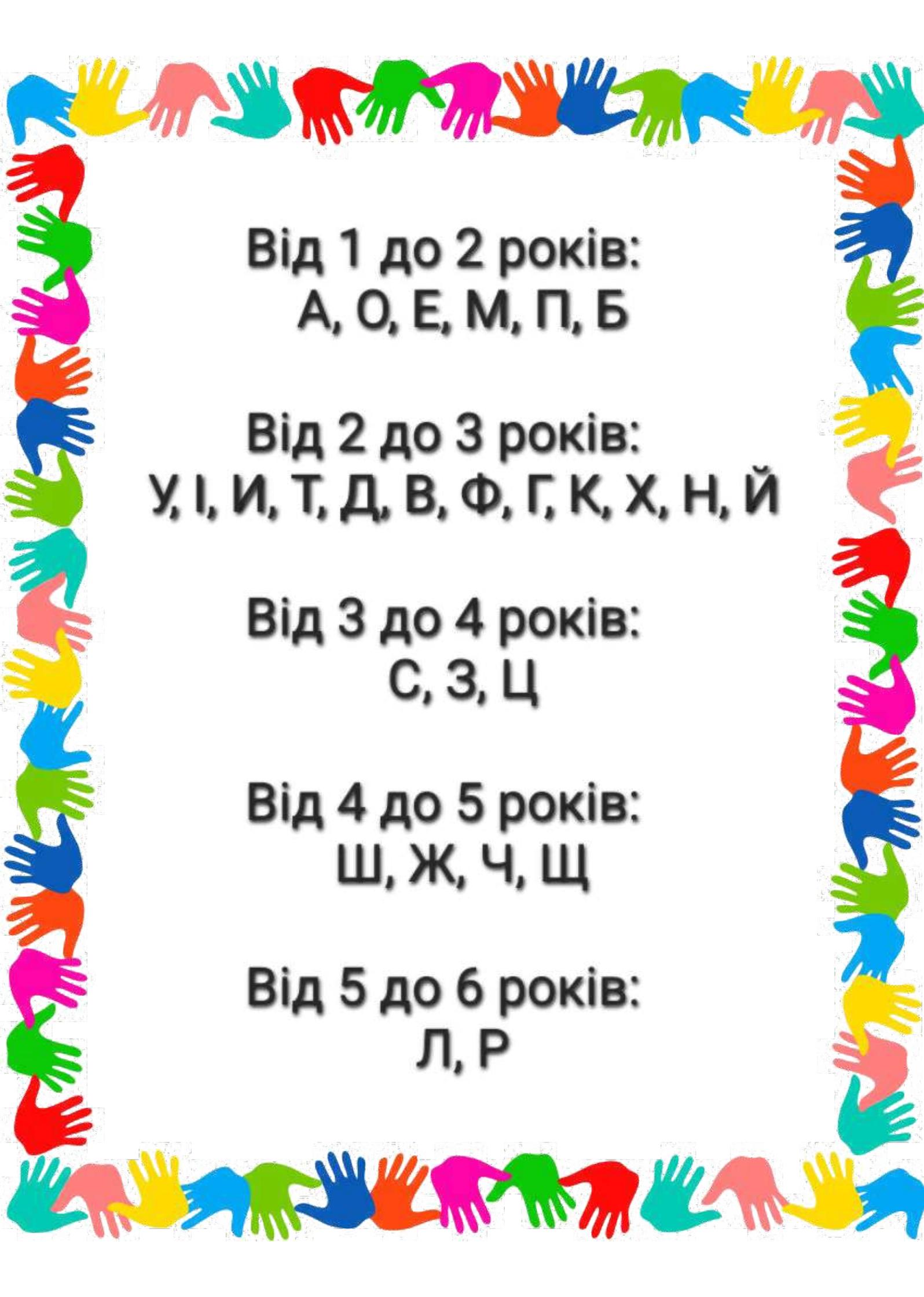
Відкрити рот і кінчиком язика «почистити» нижні зубки, виконуючи рух знизу-вгору.

ТАБЛИЦЯ ЗАСВОЄННЯ ДІТЬМИ ЗВУКІВ

Дитина росте та розвивається. Відповідно відбувається розвиток її мовлення. Основними структурними компонентами мовлення є: звуковий склад, словник та граматична будова. Пам'ятайте, що кожна дитина – індивідуальна, особлива і, відповідно, загальний та мовленнєвий розвиток у різних дітей може мати деякі відмінності. Одні діти у віці 4-5 років вже чітко вимовляють усі звуки нашої мови, а в інших відмічається порушення вимови більшості звуків. Пропонуємо Вам таблицю, в якій наведений орієнтовний порядок засвоєння дітьми звуків нашої мови.

**Від 1 до 2 років:
А, О, Е, М, П, Б**

**Від 2 до 3 років:
У, І, И, Т, Д, В, Ф, Г, К, Х, Н, Й**

**Від 3 до 4 років:
С, З, Ц**

**Від 4 до 5 років:
Ш, Ж, Ч, Щ**

**Від 5 до 6 років:
Л, Р**